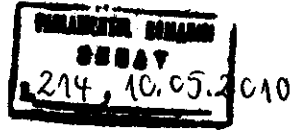
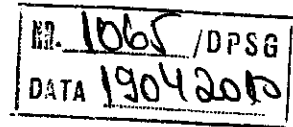

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind serviciul de asistent familial*, inițiată de 9 senatori PD-L, PSD, PNL și minorități (Bp.21/2010).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă propune, potrivit art.1, înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor, la domiciliu, de îngrijire și educare a copiilor pe timpul zilei prin serviciul de asistent familial.

Beneficiarii serviciilor de îngrijire și educare pe timpul zilei sunt copiii cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în România, precum și copiii cetățenilor altor state sau apatrizilor care au domiciliul sau reședința stabilite în România potrivit legii.

II. Observații și propuneri

1. Cu privire la ocupația de „*asistent familial*”, facem precizarea că aceasta nu este reglementată în Clasificația Ocupațiilor din România (COR). În acest sens, menționăm că introducerea unei ocupații în COR presupune parcurgerea unei proceduri speciale care nu este suplinită de simpla mențiune a acesteia în textul unui act normativ.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 12 alin. (1) din *Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violentei în familie, cu modificările și completările*, „Asistenții familiari sunt asistenți sociali autorizați de agenție pentru asigurarea asistenței specifice relațiilor familiale.”, menținerea acestei denumiri în propunerea legislativă fiind de natură să creeze confuzii în aplicarea acesteia.

2. Semnalăm faptul că în textul propunerii legislative se folosesc o serie de termeni/sintagme fără ca aceștia/acestea să fie definite, fapt de natură a crea premisele unei interpretări eronate a aspectelor ce se doresc a fi reglementate. Avem în vedere, cu titlu de exemplu, „*complexe de servicii*” (art. 4 alin. (2)), „*organisme private*” (art. 12 alin. (1)).

De asemenea, semnalăm că în propunerea legislativă se regăsesc numeroase reglementări care pot genera probleme în interpretare/aplicare, întrucât nu sunt redactate în forma prescriptivă proprie normelor juridice; dintre acestea menționăm prevederea de la alin. (1) al art. 4 teza întâi, potrivit căreia „*nu este asimilat domiciliului desfășurarea activităților în alte locații sau sedii decât cele menționate în actele de identitate ale părinților ori asistentului familial*”. Tot aici, trebuie avute în vedere și dispozițiile art. 11 alin. (1) teza întâi din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit cărora actul de identitate este documentul care se eliberează cetățeanului român și care face dovadă identității, a *adresei de domiciliu* și, după caz, a *adresei de reședință* a titularului acestuia.

3. Potrivit prevederilor **art. 4 alin. (1)** din propunerea legislativă, „*prin asistent familial se înțelege acea persoană fizică care desfășoară activități de îngrijire și educare a copilului la domiciliul, după avizarea în condițiile prezentei legi.*”, fără însă ca aspectele referitoare la această avizare să fie reglementate în cuprinsul propunerii legislative, neputând fi așadar identificată autoritatea cu competențe în acest sens.

La **art. 4 alin. (5)** se prevede că asistentul familial care prestează serviciul la domiciliu are aceleași obligații ca și asistentul familial care desfășoară activitatea în cadrul creșei. Față de această prevedere, menționăm că propunerea legislativă nu cuprinde atribuțiile asistentului familial care desfășoară activitatea în creșe.

4. În ceea ce privește propunerea de la **art. 5** prin care se instituie în sarcina autorităților administrației publice locale obligația de a înființa servicii

pentru a răspunde nevoilor identificate la nivelul comunității, enumerate în cuprinsul articolului, menționăm că aceasta este de natură a aduce atingere *principiului autonomiei locale*, consacrat de art. 120 alin. (1) din Constituție, republicată, și de art. 2 alin. (1) din *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată*.

Totodată, prevederile art. 5 au ca rezultat majorarea numărului de posturi și a cheltuielilor cu personalul în administrația publică locală, în condițiile în care, prin angajamentele care se regăsesc în cadrul *Scrisorii de intenție semnate de autoritățile române la București, în data de 5 februarie 2010, și ratificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2010*, în vederea reducerii cheltuielilor bugetare în anul 2010, se numără și acela referitor la continuarea politicii de înlocuire doar a unui angajat din 7 care părăsesc sistemul bugetar și realizarea de modificări structurale de reducere a numărului de salariați din sectorul public.

Totodată, în enumerarea serviciilor de la art. 5 nu se regăsesc serviciile furnizate de asistentul familial, respectiv îngrijirea și educarea copiilor la domiciliu, iar enumerarea celorlalte tipuri de servicii excede cadrului de reglementare a propunerii legislative care se referă exclusiv la serviciile furnizate de asistentul familial.

De asemenea, precizăm că servicii precum îngrijirea și educarea copiilor pe timpul zilei, prevenirea situațiilor de risc sau a separării copiilor de familie, etc., au fost deja înființate și funcționează în baza unor acte normative conexe (spre exemplu, *Legea nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, (art. 107 și urm.)*). În acest context legislativ și organizatorico-funcțional soluția înființării altora noi, cu același obiect de activitate, apare ca lipsită de orice fundament, în caz contrar ajungându-se la o nejustificată suprapunere în plan instituțional și la o alocare inutilă de resurse financiare și umane.

Referitor la **lit. d) a art. 5** din propunerea legislativă, menționăm că *Legea nr. 448/2006, republicată*, reglementează drepturile și obligațiile persoanelor cu handicap acordate în scopul integrării și incluziunii sociale a acestora.

5. Cu privire la contractul individual de muncă prevăzut la **art. 6 alin. (2)**, considerăm că ar fi trebuit prevăzute cu exactitate care sunt părțile acestui contract și de unde se asigură finanțarea asistentului familial.

În cuprinsul **alin. (3)** al **art. 6** din propunerea legislativă se menționează că activitatea desfășurată în sistem privat se realizează cu avizul consiliului local, fără însă a fi precizate aspecte referitoare la:

- documentația ce trebuie depusă;
- obligațiile ce revin consiliului local în urma emiterii avizului respectiv,
- dacă se încasează vreo taxă în acest sens, precum și care ar fi destinația acestor sume.

6. Semnalăm faptul că la **art. 7** sunt stabilite condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele ce pot fi asistent familial, fără a fi menționată autoritatea care va verifica îndeplinirea acestor condiții și documentele ce trebuie depuse ca dovadă a îndeplinirii condițiilor. Observația este valabilă și pentru **art. 8**, cu precizarea că în situația prevăzută la **art. 8 alin. (1) lit. g)** trebuie efectuate anumite verificări specifice activității organelor polițienesti, fapt nejustificat prin raportare la obiectul de reglementare al propunerii legislative.

7. Dispozițiile **art. 8** vin în contradicție cu obligațiile care revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene, în ceea ce privește atingerea țintelor stabilite în cadrul Consiliului European de primăvară de la Barcelona din 2002, potrivit cărora: *„Statele membre trebuie să înlăture cauzele care împiedică participarea femeilor pe piața forței de muncă și trebuie să facă tot posibilul ca, ținând seama de cererea de facilități de îngrijire a copilului și în conformitate cu modelele naționale de îngrijire să asigure ca, până cel puțin 90% dintre copiii cu vârste cuprinse între 3 ani și vârsta obligatorie de școlarizare beneficiază de servicii de îngrijire și cel puțin 33% dintre copiii cu vârsta sub 3 ani beneficiază de servicii de îngrijire.”*

Cu privire la propunerea de la **art. 8 alin. (3)**, menționăm că din text nu rezultă în mod clar dacă persoanele care se află în concediu pentru creșterea copilului și care beneficiază de o indemnizație stabilită potrivit *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, cu modificările și completările ulterioare*, li se acordă și remunerația stabilită de acest alineat. Menționăm, totodată, că activitatea de creștere de către părinte a propriilor copii reprezintă o obligație a acestora și nu poate fi încadrată în categoria serviciului de asistent familial, context în care propunerea legislativă nu poate fi acceptată.

Semnalăm că dispozițiile propunerii legislative nu prevăd:

- perioada de timp pentru care părintele/alt reprezentant legal ar putea fi asistent familial pentru proprii copii/rude de gradul II sau III;

- care sunt sursele de finanțare a cheltuielilor reprezentate de remunerația asistentului familial;

- dacă perioada de suspendare, la cerere, a contractului individual de muncă/raport de serviciu pentru a desfășura activitatea ca asistent familial constituie vechime integrală în muncă.

8. În propunerea legislativă nu se regăsesc norme prin care să fie instituite eventuale sancțiuni, precum și autoritățile abilitate să le aplice, pentru situațiile în care personalul ce va îndeplini atribuțiile asistentului familial nu respectă prevederile legale sau ale eticii profesionale.

9. Semnalăm că nu se înțelege care este rațiunea instituirii în sarcina Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a obligației de a elabora curriculum pentru „Școala părinților” și curriculum pentru formarea asistenților familiari, în condițiile în care în cuprinsul textului nu se regăsesc alte referiri la aceste aspecte.

10. Considerăm că normele juridice instituite prin propunerea legislativă trebuie corelate corespunzător cu responsabilitățile și domeniul de competență distinct al autorităților administrației publice locale (*primarii, consiliile locale, consiliile județene*). Astfel, evidențiem că era necesară precizarea cu exactitate a autorităților administrației publice locale la care se face referire (de ex. alin. (3) al art. 3), având în vedere domeniul de activitate și atribuțiile distincte ale autorităților executive (*primarii comunelor, orașelor, municipiilor, președinții consiliilor județene*) și ale autorităților deliberative (*consiliile locale, consiliile județene*).

11. Conform dispozițiilor art. 30 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborare actelor normative, republicată*, în instrumentul de prezentare și motivare trebuia să se facă referire la:

- principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi;

- implicațiile pe care noua reglementare le are asupra legislației în vigoare;

- fazele parcurse în pregătirea proiectului și rezultatele obținute, evidențiindu-se studiile, cercetările, evaluările statistice, specialiștii consultați, preocupările de armonizare legislativă.

Precizăm că în Expunerea de motive care însoțește prezenta inițiativă legislativă nu se regăsesc, în mod adecvat, mențiuni cu privire la aspectele respective.

Deși din Expunerea de motive ar rezulta că beneficiarii acestor soluții normative sunt copiii cu vârste de până la trei ani, la art. 9 sunt vizați copiii cu vârsta de școlarizare (alin. (1)), respectiv copiii cu vârsta de peste șase ani (alin. (2) al aceluiași articol).

Semnalăm, totodată, că potrivit Expunerii de motive, propunerea legislativă „*va prevedea în primul rând înființarea unor centre de zi pe modelul creșelor*”, precum și necesitatea ca bonele să urmeze un curs de îngrijire și educare a copiilor, aspecte care însă nu se regăsesc reglementate în cuprinsul acesteia.

De asemenea, în textul acesteia nu sunt prezentate argumente care să justifice necesitatea creșterii responsabilității autorităților administrației publice locale în furnizarea de servicii sociale pentru creșterea copilului, suplimentar față de cele oferite în prezent, conform legislației în vigoare, (*servicii de creșă, grădinițe, etc.*) astfel:

- *Legea nr. 263/2007 prin care s-a reglementat modul de înființarea, organizare și finanțare a creșelor atât din sistemul public, cât și din sistemul privat;*

- *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, care la art. 108 prevede că serviciile de zi, din a căror categorie fac parte centrele de zi asigură menținerea, refacerea și dezvoltarea capacităților copilului și ale părinților săi, pentru depășirea situațiilor care ar putea determina separarea copilului de familia sa, conform Hotărârii Guvernului nr. 1438/2004 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor de prevenire a separării copilului de familia sa, precum și a celor de protecție specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi.*

Totodată, potrivit prevederilor art. 111 din Legea nr. 272/2004, consiliile locale ale municipiilor, orașelor, comunelor și sectoarelor municipiului București au obligația să organizeze, în mod automat sau prin asociere, servicii de zi, potrivit nevoilor identificate în comunitatea respectivă.

- *Ordonanța Guvernului nr. 68/2003 privind serviciile sociale, cu modificările și completările ulterioare.*

12. Precizăm, de asemenea, că inițiatorii trebuia să precizeze care sunt sursele de finanțare, astfel încât să fie respectate prevederile art. 138 alin. (5) din Constituția, republicată, ale art. 14 din *Legea nr. 273/2006 privind*

finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Emil BOC

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ

Președintele Senatului